

Общ доклад за 2018 г. — резюме

Отказ от отговорност

Целта на настоящата публикация е само информативна и тя не представлява задължително официалното становище на Европейската агенция по химикали. Европейска агенция по химикали (ЕЧА) не поема отговорност по отношение на използването на информацията, съдържаща се в този документ.

Настоящият документ е извлечение от публикацията на ЕЧА „Резюме на Общия доклад за 2018 г.“

Този документ включва следните части: Увод, Законов мандат, Визия, мисия и ценности на ЕЧА, и Резюме на доклада.

Пълният текст на доклада може да бъде намерен на английски език на адрес:
<https://echa.europa.eu/about-us/the-way-we-work/plans-and-reports>

Заглавие: Общ доклад за 2018 г. — резюме

Справочен номер: ЕЧА-18-В-05-ВГ

ISBN: 978-92-9481-183-7

Кат. номер: ED-AR-19-001-ВГ-N

ISSN: 2467-2831

DOI: 10.2823/065163

Дата на публикуване: април 2019 г.

Език: ВГ

© Европейска агенция по химикали, 2019 г.

Заглавна страница © Европейска агенция по химикали

Ако имате въпроси или коментари, свързани с настоящия документ, следва да ги изпратите (цитирайте справочния номер и датата на издаване), като използвате формуляра за искане на информация. Формулярът за искане на информация може да бъде намерен на страницата за контакти на ЕЧА на адрес:

<https://echa.europa.eu/bg/contact>

Европейска агенция по химикали

Пощенски адрес: P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Finland

Адрес за посещения: Annankatu 18, Helsinki, Finland

Общ доклад за 2018 г. — резюме

2018 година беше забележителна за ЕСНА. Основните развития, разгледани в настоящия общ доклад, ще повлияят на работата ни в областта на безопасната употреба на химикали — понастоящем и през следващите години.

В началото на годината ръководството на Агенцията бе поето от новия изпълнителен директор на ЕСНА г-н Бьорн. Предаването на поста и преходът преминаха гладко, позволявайки бързо въвеждане в сложната система на процесите и структурите на ЕСНА. Това беше от решаващо значение преди изтичането на третия краен срок за регистрация по REACH през май, с който приключи преходния режим за вещества на пазара на ЕС. Сега отваряме следващата глава относно защитата на здравето на човека и околната среда от вредни химикали. ЕСНА притежава богата информация за химикалите. В същото време знаем, че все още ни липсва важна информация относно безопасността и ще трябва да положим усилия в тази област.

През 2018 г. Комисията публикува втория преглед на Регламента REACH. Агенцията анализира всички констатации от прегледа и след обществена консултация добави необходимите действия в работната си програма за 2019 г., както и в новия си петгодишен стратегически план. Управителният съвет осигури ценен принос при изготвянето на този стратегически план от началото на процеса през 2016 г. Новият стратегически план се основава на компетенциите на ЕСНА в областта на научно-регулаторната дейност и информационните технологии. Със своите три стратегически приоритета планът е съсредоточен върху основните регулаторни задачи на ЕСНА съгласно Регламента относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), Регламента относно класифицирането, етикетирването и опаковането (CLP), Регламента относно биоцидите (РБ) и Регламента за предварително обосноваването съгласие (PIC), както и върху нови задачи, като например граничните стойности на професионална експозиция и търсачката в законодателството на ЕС относно химикалите. Убедени сме, че в бъдеще той ще бъде компас за ЕСНА. Това ще ни помогне да се справим с несигурността днес и да преодоляваме предизвикателствата на бъдещето — например новата многогодишна финансова рамка или излизането на Великобритания от ЕС.

Искаме Агенцията да бъде подготвена за предстоящите предизвикателства — както във външен аспект по отношение на очакванията на заинтересованите страни, така и във вътрешен план с оглед на това Агенцията влага значителни усилия, за да анализира структурата си и да разбере как тя може да бъде подобрена с цел най-добро изпълнение на новия стратегически план. Работата и всички процеси сега са групирани с оглед на компетенциите. Ние вярваме, че тази реорганизация ще ни позволи да бъдем по-ефективни в работата си и да поемаме нови задачи по един по-съгласуван начин.

През 2018 г. имаше много повече окуражаващи постижения, които са разгледани в настоящия доклад, и ви приканваме да го прочетете. Докладът показва и насоката на по-нататъшната ни работа и сме изпълнени с ентузиазъм да се справим с тези предизвикателства заедно с персонала и заинтересованите страни от дейността на ЕСНА.

„Заварих развита и гъвкава организация, което ми позволи много бързо да добавя своя принос към постигането на общата цел за устойчиво регулиране на химикалите.“

Бьорн Хансен
Изпълнителен директор

Бьорн Хансен
Изпълнителен директор

Шарън МАКГИНЕС
Председател на управителния съвет на ЕСНА

Законов мандат на ЕСНА

Европейската агенция по химикали (ЕСНА) е орган на Европейския съюз (ЕС), създаден на 1 юни 2007 г. с Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно „регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)“.

ЕСНА е създадена с цел управление и, в някои случаи, реализиране на техническите, научните и административните аспекти на Регламента REACH и гарантиране на съгласуваност на равнище ЕС. Тя бе създадена и за управление на задачите, свързани с класификацията и етикетването на химични вещества, които от 2009 г. насам се управляват от Регламента относно „класифицирането, етикетването и опаковането на вещества и смеси“ (Регламент CLP (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета).

През 2012 г. мандатът на ЕСНА беше разширен с Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди — „Регламента относно биоцидите“ (РБ).

Преработеният Регламент за предварително обосновано съгласие (PIC) (Регламент (ЕО) № 649/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно износа и вноса на опасни химикали) също влезе в сила през 2012 г. През 2014 г. определени задачи, свързани с PIC, бяха прехвърлени от Съвместния изследователски център (СИЦ) на Европейската комисия към ЕСНА. Тези законодателни актове са приложими във всички държави — членки на ЕС (ДЧ), без необходимост от транспониране в националното законодателство.

Мисия, визия и ценности на ЕСНА

Мисията на ЕСНА¹

Заедно с нашите партньори работим за безопасната употреба на химикалите.

Визията на ЕСНА

Да бъде център на знания относно устойчивото управление на химикалите в услуга на широк спектър от политики на ЕС и глобални инициативи, които са от полза за гражданите и околната среда.

Ценностите на ЕСНА

Прозрачност

Ние активно включваме нашите регулаторни партньори и заинтересовани лица в нашите дейности и използваме прозрачни механизми при вземането на решения. Лесно е да ни разберете и да общувате с нас.

Независимост

Ние сме независими по отношение на всички външни интереси и сме безпристрастни в процеса на вземане на решения. Провеждаме открити консултации с членове на обществото, преди да вземем много от решенията си.

Надеждност

Решенията ни са научно обосновани и последователни. Отчетността и сигурността на поверителната информация са в основата на всички наши действия.

Ефикасност

Ние сме ориентирани към поставената цел, поели сме ангажимент и се стремим да използваме разумно ресурсите. Прилагаме стандарти за високо качество и спазваме крайните срокове.

Ангажираност към благополучието

Ние насърчаваме безопасната и устойчива употреба на химикалите за подобряване на качеството на живота на хората в Европа, както и за защита и подобряване на качеството на околната среда.

¹ През 2018 г. мисията и визията на ЕСНА бяха обновени. Новата мисия и визия влизат в сила от януари 2019 г.

Основни постижения за 2018 г.

След десетгодишния период за регистрация, чийто край бе отбелязан с успешно управление последен краен срок по REACH през 2018 г., ЕСНА вече разполага с данни за всички регистрирани вещества на пазара на ЕС. Заедно с държавите членки ЕСНА вече може да използва своя уникален източник на информация за химикалите, за да определи кои вещества могат да се считат за безопасни и за кои се изискват допълнителни регулаторни действия. Въпреки че положението значително се подобри след приемането на REACH, все още е ясно, че качеството на информацията не позволява да се направят незабавни заключения за много от веществата.

С оглед на това ЕСНА ще трябва да засили работата си за подобряване на степента на съответствие на предоставената от сектора информация. Ценният принос от прегледа² на REACH на Европейската комисия спомогна за това приоритетите на ЕСНА да се съсредоточат там, където работата на Агенцията може да окаже най-голямо въздействие върху опазването на здравето на човека и околната среда.

При разработването и финализирането на нов стратегически план за периода 2019—2023 г. Агенцията се подготви за бъдещи предизвикателства и ефективно и ефикасно изпълни задачи съгласно REACH, CLP, РБ и PIC в допълнение към работата си в нови ключови области, включително задачи, свързани с центровете по токсикология, граничните стойности на професионална експозиция, Рамковата директива относно отпадъците, търсачката в законодателството на ЕС относно химикалите, както и устойчивите органични замърсители.

ДЕЙНОСТИ

- **Етапът на регистрация по REACH беше завършен**, без да се предизвиква срив на пазара. Дружествата получиха подкрепа за регистрирането на 28 357 досиета и се възползваха от засилената подкрепа за изготвянето на регистрационните си досиета. ЕСНА ще търси начини за подобряване на степента на съответствие.
- Дружествата бяха в състояние да подадат своите регистрации до **крайния срок през 2018 г.** с помощта на информационни инструменти и поддръжка. Сега ЕСНА разполага с данни за най-използваните химикали на пазара на ЕС и може да я оценява заедно с държавите членки.
- **Бяха публикувани ключови данни за химикалите**, включително цялата регистрационна информация, подадена до крайния срок през 2018 г., докладите за оценка на биоциди и обобщенията на характеристиките на разрешените продукти. ЕСНА предприема стъпки за по-нататъшно използване на събраните през годините данни.
- ЕСНА разработи подход за картографиране на химическото пространство на веществата, регистрирани по REACH, за да подпомогне постигането на целите на **интегрираната регулаторна стратегия** и да увеличи прозрачността относно това как властите третират всички вещества на пазара на ЕС по пропорционален начин. Това ще спомогне за постигане на целите на Световната среща на високо равнище по въпросите на устойчивото развитие през 2020 г.
- ЕСНА продължи да поставя акцент върху генерирането на информация, необходима за изясняване на дългосрочните **въздействия на веществата върху здравето на човека и околната среда**, и повиши ефикасността на оценяването чрез разглеждането на групи вещества. Понастоящем за всички водещи регистрирани вещества в дадена група се предоставят единни проекторешения. Агенцията се готви да обърне внимание на липсата на съответствие, както и на опасенията, изразени по време на обществените обсъждания по този въпрос.
- Чрез съответните актуализации, публикувани на уебсайта на Агенцията, ЕСНА действаше напълно **прозрачно** спрямо операторите и заинтересованите страни по отношение на статута на решенията за оценка.
- В тясно сътрудничество с държавите членки **бяха групирани химически свързани вещества, регистрирани в количества над 100 тона годишно**, което допринесе за по-доброто разбиране на „химичната вселена“ и прилагането на ефективни и съгласувани регулаторни действия, когато е необходимо.

² Общ доклад на Комисията относно функционирането на REACH и преглед на някои елементи, COM(2018) 116 final, наличен на адрес: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0116&from=bg>.

- Бяха добавени 16 нови вещества към **списъка на кандидатите**. Беше препоръчано добавянето на седем вещества към **списъка на разрешенията** поради заплахата, която представляват за здравето и околната среда. Бяха предприети подготвителни мерки за следващата вълна от заявления за разрешения.
- ЕСНА изготви рекорден брой **предложения за ограничаване**, някои от които поставиха нова основа, като например предложението за пластмасовите микрочастици.
- ЕСНА ускори значимото, информирано и иновативно **заместване** чрез подобряване на достъпа до нейната обществена база данни за химикалите, повишаване на капацитета на държавите членки и заинтересованите страни за анализ на алтернативите и подобряване на възможностите за работа в мрежа.
- Тенденцията за подаване на досиета за **хармонизирана класификация и етикетиране** показва нарастване с около 50 %, главно поради подаването на досиета, свързани с активни вещества в продукти за растителна защита и биоциди.
- Първият набор от инструменти за хармонизирано нотифициране на информация за опасни смеси за **центровете по токсикология** беше предоставен на сектора и бе отбелязан напредък в работата по централния портал за уведомяване на властите.
- За да ускори **Програмата за преглед на биоцидите**, ЕСНА започна да предоставя по-своевременна и по-голяма подкрепа на държавите членки. Бяха предоставени първите разрешения на Съюза, които позволиха на дружествата да получат разрешение за своите биоциди за целия пазар на ЕС с едно заявление.
- По-доброто качество на регулаторната информация в уведомленията за износ, подадени съгласно PIC, позволи на властите извън ЕС да вземат по-добре информирани решения.
- ЕСНА реши да пристъпи към създаването на **търсачка в законодателството на ЕС относно химикалите**, следвайки заключенията от проучването за осъществимост, което бе проведено през първата фаза на проекта.
- **Обсерваторията на ЕС за наноматериали** беше допълнително разширена с информация за научните изследвания и иновациите.

УПРАВЛЕНИЕ

- **Нов стратегически план**, приет от управителния съвет, както и **прегледът на организационната структура**, помогнаха на Агенцията да се подготви за бъдещите предизвикателства. Новите приоритети, наред с новата комуникационна стратегия, която е в процес на подготовка, свързват тясно работата на ЕСНА с целите на ООН за устойчиво развитие.
- **Новият изпълнителен директор** на ЕСНА продължи стабилните комуникационни потоци и отношения с институциите, държавите членки и заинтересованите страни, установени от освобождаващия длъжността изпълнителен директор.
- **Работата на комисията** се управлява успешно благодарение на постоянното високо равнище на ангажираност и всеотдайност на членовете и експертите от държавите членки.
- Ключовите проекти за правоприлагане, координирани от **форума**, бяха с акцент върху задълженията, имащи за цел защитата на потребителите и работниците, и разкриха, че информацията за опасности по отношение на продаваните в интернет химикали най-често липсва и че има недостатъци в информацията относно безопасността, предоставяна на работниците.
- **HelpNet** предложи подкрепа, така че дружествата да могат да изпълнят задълженията си за регистрация по REACH през 2018 г. и своевременно да представят регистрационните си досиета.
- **Мрежата от служители по сигурността** разшири модела за сигурност за достъп до базите данни на ЕСНА към отделни експерти, участващи в комисиите на ЕСНА.
- **Финанси**: През 2018 г. смесеният режим на финансиране — комбинация от постъпления от такси и балансираща субсидия от ЕС — се оказа особено предизвикателство. Това се дължеше на непредвидимостта на броя на регистрациите, произтичаща от крайния срок за регистрация по REACH. Това доведе до различни резултати — повече постъпления от такси по REACH и по-малко по РБ от очакваното.
- Беше въведена нова **стратегия за човешките ресурси**, която да направлява посоката на развитие на Агенцията в областта на човешките ресурси в дългосрочен план.
- Изпълнението на инициативите, свързани с **бъдещата сграда** на ЕСНА, отбеляза напредък.